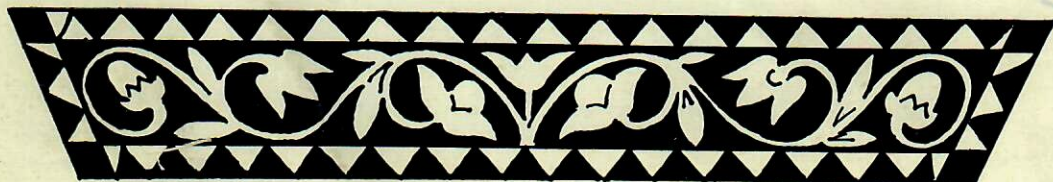
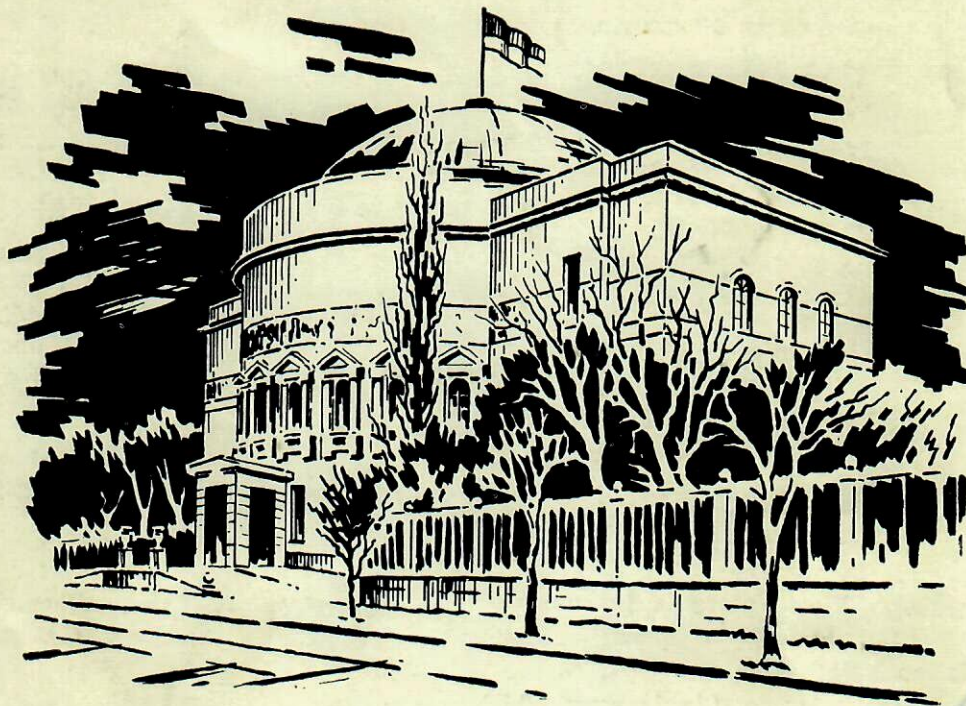

БЮЛЕТЕНЬ

Союзу
Бувших Українських
Вояків у Канаді

БЮЛЕТЕНЬ

Союзу Бувших Українських Вояків
у Канаді.

Квартальник.

Редакція застерігає собі право виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Статті підписані прізвиськом чи ініціалами автора, не завжди є висловом становища Редакції.

Річна передплата: — \$2.00.

Ціна окремого числа 50 центів.

*****

АДРЕСА ДЛЯ ЛИСТУВАНЬ І ГРОШЕВИХ
ПЕРЕКАЗИВ:

J. LYPOWESKYJ,
1623 Queen St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada.

*****

BULLETIN
of the
UKRAINIAN WAR VETERAN'S
LEAGUE, INC.

Published quarterly
by the
General Headquarters
of the

Ukrainian War Veteran's League
in Canada

Subscription rate:

\$2.00 a Year.

Single copy \$0.50

*****

НА ОБКЛАДИНЦІ:

Будинок Української Центральної Ради у Києві.

З М І С Т :

Аверкій Гончаренко — 22 січня 1919 року.

Аверкій Гончаренко — Крути — моральна лекція.

Василь Задоянний — Тріумф душі.

Василь Дмитріюк — Спомини про 1917-ий рік.

Із життя СБУВ у Канаді:

Загальні Збори Станиць: I-ої у Монтреалі і 5-ої у Торонті. Надзвичайний З'їзд членства СБУВ.

Із життя ветеранських організацій:

Від Головної Управи Союзу Українських Ветеранів в США. Річні Загальні Збори членства СУВ в США — Міннеаполіс. Станиця СУВ у Чикаго. Союз Українських Ветеранів в Аделаїді (Австралія).

Воєнний Хрест:

Свято Декорації в Філядельфії. Крайові Ради Воєнного Хреста при Головних Управах: СБУВ у Канаді, СУВ в США і ОБВУА.

Відійшли у вічність:

Петро Олексієнко — Генерал-хорунжий Борис Палій-Неїло.

Посмертні згадки:

О. Вишнівський — Галина Ліневичева. Сумні вістки з Сувалщини. Ст. дес. Степан Дашко.

Ювіляти, прихильники, актив:

Д. Сачківський — Бунчужний Семен Котляревський.

Повідомлення Адміністрації
"Бюлетеня СБУВ"

ВІД РЕДАКЦІЇ

Відзначаючи 45-ті роковини відродження Українських Збройних Сил, не сміємо забувати й про роль, яку в українській Визвольній Боротьбі відіграла українська жінка. Ми зібрали на цю тему вже багатий матеріал, опублікування якого стоїть на черзі. Просимо читачів і прихильників нашого Бюлетеня поповнити цей матеріал своїми згадками про наших Побратимів — жінок, щоб ще літом цього року, випустивши спеціальне число Бюлетеня, зложити наш спільний ПОКЛІН УКРАЇНСЬКІЙ ЖІНЦІ — УЧАСНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРТЬБИ. Матеріяли приймаємо до кінця червня ц. р.

РЕДАКЦІЯ БЮЛЕТЕНЯ СБУВ

Аверкій Гончаренко
сотник Армії УНР

22 січня 1919 року

“Не схиляйте вниз прапора,
Лиш держіть його високо”...

Богдан Лепкий

Ясний морозний день. Столиця святкує злуку всіх українських земель в одну суцільну родину — Соборну Українську Державу...

В напрямі до св. Софії, поруч з непроглядними масами населення, з усіх кінців столиці вмашерують у струнких рядах визначені на параді військові частини Української Армії. Тут тяжкі мортирні дивізіони, там гірські батерії, легка польова артилерія, за ними крочить легким алюром на вороних конях кіннота, а ще далі машерують твердим кроком суцільні відділи піхоти.

Звуки військових оркестр, гуркіт коліс тяжких гармат, людський гомін, церковні дзвони усіх церков Києва на чолі з великим лаврським — усе гуде, все зливається в одну величну святочну симфонію.

Від Міської Управи по Хрещатику і Фундукліївській в напрямі до св. Софії іде маніфестаційний похід. На чолі п'ять членів Директорії, за ними Уряд під проводом прем'єр-міністра Чехівського. За Урядом — делегати з усіх земель України, багато з них у народніх одягах, — у білих гарних галицьких кожухах, у буковинських свитках, що розшиті червоними стрічками, у закарпатських пишних гуцульських киптарях та в різнобарвних прикрасах на капелюхах. За ними поступають військові відділи. На Софійському майдані — польове Богослуження. Після нього — військова парада перед Директорією, що зайняла місце біля пам'ятника Богданові Хмельницькому...

Дня 22 січня 1919 року при великому здвизі Народу і Війська на Софійському майдані в Києві, у приявності представників чужих держав, делегати Західніх Земель України — Галичини, Буковини і Закарпаття обмінялись із верховною владою Української Народньої Республіки грамотами, що кодифікували з'єднання. Директорія оповістила про це громадян України Універсалом такого змісту:

“В імені Української Народньої Республіки проголошує Директорія всьому Українському Народові велику подію в історії нашої Української Землі:

“Віднині зливаються в одно віками відділені одна від одной частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпрянська

Представники Директорії УНР вітають делегацію ЗОУНР перед проголошенням Акту Злуки 22 січня 1919 року у Києві. Від права до ліва: Володимир Винниченко — голова Директорії, Симон Петлюра і д-р Лев Бачинський.

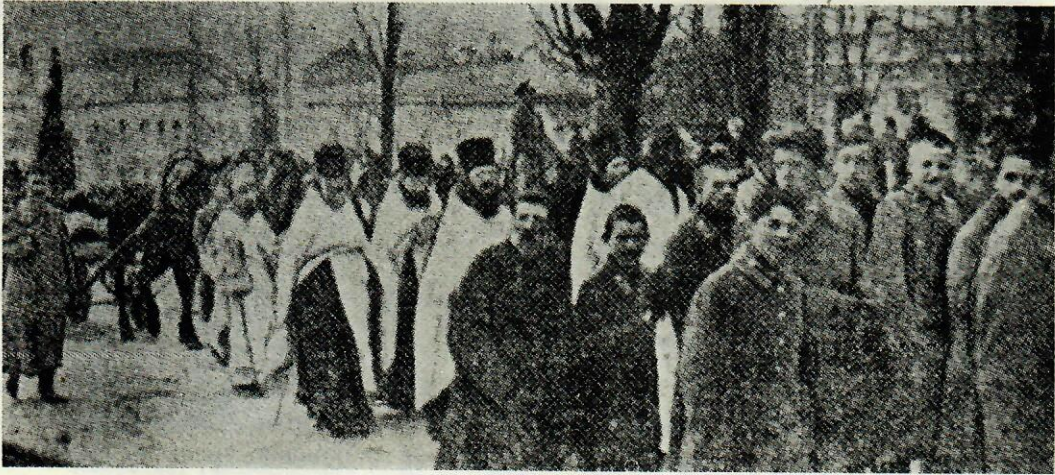
Україна в одну Велику Україну. Сповнились відвічні мрії, для яких жили і за які вмирали найліпші сини України. Віднині є тільки одна незалежна Українська Народня Республіка. Віднині Український Народ, увільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної, незалежної Української Держави на добро і щастя Українського Народу”.

Після церемоніального маршу війська відмашерують на свої місця, а Уряд і делегати відходять до будинку Центральної Ради.

Так велично відбулося це свято Злуки Українських Земель. А підготувало його в своїх серцях і чині чи не Всеукраїнське Вояцтво, що вже в 1917 році побачило потребу спільної оборони України. Уже тоді очі всіх свідомих українців дивились на те, щоб якнайскорше простяглася синьо-жовта стрічка від бані св. Юра до серця України — бані св. Софії. А сьогодні це здійснилося, здійснилося в акті 22 січня 1919 року, що був проголошений на майдані св. Софії...

Проголошення Акту Злуки і Соборности 22-го січня 1919 року.

Похорон героїв, що полягли в бою під Крутами 30 січня 1918 року.
Фото носить виразні сліди передруку, бо вже 45 літ передруковується воно від видання до видання і передається новим поколінням, як і сама безсмертна легенда Українських Тернопілів — Крут.

КРУТИ — МОРАЛЬНА ЛЕКЦІЯ

Сьогодні відмічуємо 45-ту річницю бою під Крутами, як одного з так багатьох військових епізодів боротьби за українську державність. Не буду тут розглядати цього бою з чисто військового боку. Він у загальному уже відомий — як такий — українському громадянству. Його вивчають історики та військовики. Я постараюсь звернути увагу на аспект моральний, який має більше значення, ніж інші аспекти.

Спеціально підкреслюємо участь у тому бою куреня, що складався з молоді і то у великій мірі університетської та шкільної. Частина її була слабо вишколена фактово, але національно свідомо і тому сильна духом, що виявила такої міри вояцьку гідність, яка викликала особливу пошану і любов як з боку українського громадянства, так також признання з боку ворога.

Сьогодні ми вшановуємо пам'ять тих, які свою безмежну відданість Батьківщині засвідчили утратою свого життя. Спеціального значення і специфічного повчачим є саме цей приклад відданості справі свого народу, коли спробуємо вглибитись в тодішній стан його національної свідомості —

напередодні збройної боротьби за українську державність і в обличчю угодливих гасел спільності і тотожности інтересів соціальної революції для цілої московської імперії.

Належить і хочемо звернути увагу на ті сторінки нашого життя, які приготують людину до такої зрілості внутрішньої, що дає можливість виховати сильної, з невгнутою волею одиниці. Щороку святочно відмічуємо ці й інші роковини, відмічуємо їх ще й для того, щоб і своє власне сумління взяти до іспиту — чи нами добре усвідомлений чин Крутянців, чи не треба б нам вище піднятися духом. На це і звернемо найбільшу увагу. В загальному — це піднесення вимагає від нас виплекання в собі таких властивостей як: панування над своїми думками, над своєю волею, непорушний спокій і в радості і в горю, завжди додатний підхід до всіх життєвих явищ, неупередженість у поглядах на життя. Це все досягається великим постійним вкладом праці над самим собою. Отже спробуймо, і побачимо незабаром, що такі вправи переконують нас у цілковитій

можливості осягнення додатніх результатів. Рівночасно також позбудемося неревальних — “мені хочеться того”, або “я не хочу цього”, коли мало при цьому думаємо про точне виконання того чи цього. Внутрішній спокій до наших почувань — чи то радісних, чи в горю, вимагає вироблення уміння придушувати не саме горе, а мимовільні сльози. Належить придушувати в собі не огиду до нерозумних учинків, але сліпу злість і гнів, придушувати не увагу перед небезпекою, а безплідне і шкідливе боягузтво.

Подібні згадані духові якості виховують одиниці на сильних духом громадян, яких нам завжди бракує, і дошкульний брак яких є головною причиною нашого неспинного лихоліття. Для придбання цих якостей треба з найбільшою увагою і внутрішнім спокоем кожного дня уділити час, а як такого брак, то вистачить і коротких 5-х хвилин на те, щоб свої переживання і вчинки дня розглянути об'єктивно, перебираючи ролю судді і глядача щодо самого себе.

Не треба думати, що цей час буде відірваний від денної праці. Навпаки — у

цих кількох хвилинах можна віднайти повноту сил для свого заняття чи завдання на завтра. Через це вливається в нас сила для життя, а не апатична байдужість. Ми дуже багато робимо вчинків із честолюбних спонук або із жадоби наживи, а це ж — явища негативні: честолюбність чи амбіціонерство — сумнівної вартости чинник, а жадоба — чинник наскрізь нищівний для душі. Замість них треба розвинути стремління до додатніх чинів і справжнього позитивного думання. Ними є — мужність і небоязкість. Завжди треба бути готовим спокійно перейти над невдачею і забути її, але ще з більшою волею належить пробувати знову досягти поставлену мету так, як би невдачі (неуспіху) зовсім не було.

Така праця допровадить людину до цілковитої зрілості. Така зрілість мужности і породила легендарний чин, який нам і прийдешнім поколінням залишили Крутянці, перед тінями яких побожно і з вдячністю завжди хилимо наші голови.

21-го лютого 1963 року.

А. Гончаренко

МОЛОДЬ ПРО КРУТИ

... У Крутянському Чині бачимо не так трагедію трьохсот юнаків, як акт віднови духа нації, і тому Крути не є святом поминок і панахид, а кожночасним джерелом надхнення молодих поколінь у поході до волі. Подія ця записана золотом не лише в історії, але передусім закарбована в душі і серці українського народу, передаватиметься з батька до сина, з роду в рід, з покоління в покоління, як найдорожчий, найбагатший його скарб, як найбільші святощі, як святая святих народу. Вона горітиме непогасним, вічним вогнем на історичному шляху України, як найвищий зра-

зок до наслідування всім українським поколінням, як дороговказ на перехресних шляхах української історії! Кликатиме нас повсякчасно і не дасть нам спокою, аж поки не сповниться заповіт, записаний кров'ю крутянських юнаків. І туди до них — в Україну — морозної січневої ночі ми повернемося з усіх усюдів, з усіх сторін світу, щоб сказати, що не забули ми, що пам'ятаємо їх геройський чин і прибули їм на зміну...”

“Студентське Слово”
(Сторінка в “Свободі”
з дня 17. 3. 62.)

Командант Гайдамацького Коша Слобідської України Симон Петлюра з своїм штабом. Ліворуч Симона Петлюри (тоді) сот. Олександр Удовиченко, що виконував обов'язки начальника булави Коша.

Василь Задоянний

ТРІУМФ ДУШІ

Це була нікчемна, полохливість зайця і терпеливість робочої худоби. Мабуть доля хотіла посміятися з людської гідності, і тому кинула його між наші ряди. Ми сміялись, мов навіжені. Трапляються в природі такі смішні, такі недоречні помилки. А він — він, звичайно, плакав.

Мені ніколи в житті не доводилось зустрічати людину, у якої була б така сила сліз, і щоб ті сльози текли так ясно з очей, з носа, з рота. Ніби губка насичена водою та стиснута в руці.

І в наших рядах я бачив людей, що плакали, але їхні сльози були вогнем, від якого втікав дикий звір. Від цих мужніх сліз старіло обличчя, а молоділи очі: немов лявіна, викинута з розпечених надер землі, вони випікали невитравні сліди і ховали під собою цілі міста нікчемних бажань та дрібних клопотів. А в цього хлопчини після плачу тільки носик червонів та хусточка намочала. Він десь сушив її потім на мотузці, інакше звідкіля йому було набрати таку силу хустинок?

І цілі дні нашого ув'язнення він шукав нагоди побачення з начальниками й дозор-

цями, які тільки були і яких він знав або міг пригадати собі. Уклонявся їм низенько, плакав, присягався в тому, що він не винен, благав пожаліти його молодість, давав обіцянку на все життя не роззявляти рота інакше, як тільки для прохань та величань. Але й ті сміялися з нього, як і ми, і називали його: «маленьке нещасне котеня». І кричали йому:

— «Гей ти, маленьке котиня!»

І він слухняно біг на поклик. Він кожного разу сподівався почути вістку про поворот до рідної оселі, а вони тільки жартували. Вони знали так само як і ми, що він не винен, та його муками вони хотіли налякати інших маленьких котенят, — ніби вони ще не досить наполохані!

Приходив він і до нас, коли його гнав страх самотності, але суворі та замкнуті були обличчя наші і надаремно він шукав розради.

Ніяковіючи, він називав нас милими приятелями та друзями, а ми хитали головами та казали:

— «Гляди! Тебе почують».

І він боязко поглядав на двері, це маленьке котеня. Та хіба можна було дотриматись поваги? І ми сміялися. Ми відвикли сміятися голосно, а він, підбадьорений і потішений, сідав ближче до нас і оповідав, і плакав за своїми любими книжечками, що лишилися на столі. Він плакав за своєю рідною мамою та за братами, про яких не знав, чи вони живі, чи вже померли від страху та нудьги.

Кінець-кінцем ми прогнали цього хлопця.

Коли розпочалась голодівка, його охопив жах, невимовний жах. Адже він так любив попоїсти, це сердешне котеня, але він дуже боявся милих приятелів, і дуже боявся начальників. Ніяковіючи никав він поміж нас, раз-у-раз витирив хустиною обличчя, на якому виступало щось — чи сльози, чи піт. І врешті він пошепки спитав мене:

— «Чи довго будете голодувати?»

— «Довго!» — відповів я суворо.

— «А нишком нічого не будете їсти?»

— «Мамуня будуть приносити нам пиріжки» — поважно відповів я.

Він недовіриливо поглянув на мене, покивав головою, і, зідхнувши, пішов.

А другого дня, від страху зелений, немов папуга, заявив:

— «Милі приятелі! Я також буду з вами голодувати».

І була йому спільна відповідь:

— «Голодуй один».

І він голодував! Ми не йняли йому віри, ми думали, що він їсть щось нишком, і так само думали доглядачі. І коли під кінець голодівки він захворів на голодовий тиф, ми тільки плечима знизали. Сердешне маленьке котеня! Але один з-поміж нас, той, що ніколи не сміявся, понуро промовив:

— «Він нам щирий приятель. Ходім до нього».

Він мав сильну гарячку. Його переслідували страшні примари. Зриваючись із ліжка, він хотів кудись утікати, то знов кричав, що на нього валяться якісь будинки, дерева, каміння. Маячив про свої любі книжечки, кликав свою кохану мамусю та братиків! Він просив пиріжків, і присягався, що не винен, і просив помилування.

І рідну оселю він кликав, кликав Любу Україну. О, прокляття людському серцеві. Він душу шматував тим покликком: Люба Україно!

Ми всі були в камері, коли він умирав. Свідомість вернулась до нього перед смертю, і тихо він лежав, такий маленький, хворий, і тихо стояли ми, його приятелі. І всі ми, всі ми мали одне почуття, як він промовив:

— «Коли умру, співайте наді мною «За Україну».

— «Що ти кажеш?» — скрикнули ми здригнувшись від радощів та кипучого гніву. І він повторив:

— «Коли умру, співайте наді мною «За Україну».

І вперше трапилось так, що очі в нього були сухі, а ми — ми плакали, плакали всі доодного, і, немов вогонь, горіли наші сльози.

Він умер, і ми співали над ним «За Україну». Потім несамохіть перейшли на гимн. Молодими та дужими голосами ми співали величну пісню свободи, і грізним шумом пробивалась вона через ґрати на волю і на легких крилах етеричних хвиль линула в простори. І назавжди став він прапором нашим — ця нікчемність з поведінкою зайця та робочої худоби, але з великою душею людини.

Ми впали на коліна і співали знов. На нас дивились рушниці, клацали в них замки і гострі жала багнетів погрозово п'ялись до наших грудей. Але все голосніше, все радініше звучала наша пісня...

**ВИЩИЙ СКЛАД АРМІЇ УНР ДОБИ УКРАЇНСЬКОЇ
ЗБРОЙНОЇ ВОРОТЬБИ.**

**Артилерії ген.-полк. Сергій Дельвіг, Генштабу ген.-полк. Олекса Галкін,
Генштабу ген.-пор. Володимир Сінклер, ген.-хор. Віктор Павленко,
Генштабу ген.-хор. Євген Мишківський.**

Др. Василь Дмитріюк

СПОМИНИ ПРО 1917-ий РІК

Лютнева революція 1917 року застала мене в Глубічку Великому біля Тернополя. Мене було призначено лікарем 620 полку новосформованої 155-ої піхотної дивізії при 6-му армійському корпусі. Вістки про відречення царя Миколи 2-го та дальші події з організацією Тимчасового Російського Уряду доходили до фронту із чималим спізненням. Відомості про ці події подавала газета «Кієвская Мисль» — яка доходила до нас також не завжди акуратно. Військове начальство було дуже збентежене, не знало на яку стати. Але довго промовчувати про події було годі, і по деякім часі військові частини були повідомлені про зречення царя, було переведено присягу на вірність Тимчасовому Урядові.

Ще за царя доводилось мені говорити з вояками, переважно підручними фельшерами та санітарами, про Україну — але дуже обережно. Пригадую такий факт. Раз ішов я з Глубічка В. до села Куровець (1916), а тут була дуже близька фронтова лінія. Фельдшер Чигиринець пристав до мене та запитав, «Що воно таке робиться? Казали нам, що йдемо визволяти братів Галичан з Австійської неволі, а тут ми бачимо, що ті брати мали тут свою українську школу, мали свої організації, як «Просвіта», кооперативи та інші — чого у нас нема». — Добре, кажу, що ти, хлоп-

че, звернув на це увагу. А чи багато серед вашої братії таких — що так само думають?» «Та, ціла наша команда, за виїмком кількох великоросів, про це говорить». Але одверто обговорювати українські справи було дуже небезпечно, бо «мазепинців» у Галичині переслідувано, арештовано, висилано, а то й просто нищено.

З початком революції в Росії обставини значно змінилися. З газети «К. М.» довідуємось, що там на «тилах» відбуваються віча, наради, що і в нас, на Україні, відбуваються різні зібрання, з'їзди, що утворилась Українська Центральна Рада в Києві з головою проф. М. Грушевським на чолі. Тепер вільно було не криючись говорити з вояками українцями про події на Україні.

Вояки-українці були дуже зацікавлені подіями. У мене зародилася думка скликати для них віче. Цю думку я виявив отим своїм підкомандним фельдшерам та санітарам. Вони жваво підхопили мій задум та висловили свою готовість повідомити вояцтво сусідніх військових частин про віче. Просили устійнити дату та місце майбутнього віча. Я визначив час у найближчу неділю (не пам'ятаю точної дати), але це було наприкінці травня 1917 року. Місце — між двома горбками біля Глубічка Великого під відкритим небом. На

означену годину я удекорований жовтоблакитною стрічкою через плече та жовтоблакитною пов'язкою на рамені (ці прикраси спорудили мені селяни села Глубічка Великого), в супроводі фельдшерів вирушив на означене місце. Я сподівався, що на віче збереться пара десятків зацікавлених. Яке ж було моє здивовання, коли при наближенні до означеного місця мене зустріли старшини українці, зустрінули, як якогось генерала, та зарпортували, що згідно з дорученням вони привели на віче вояків-українців з усіх близько розташованих частин 16-ої, 4-ої та новозорганізованої 155 піх. дивізій. Учасників віча було неменше як 1500 осіб.

Привітавши присутніх, я з певним зворушенням почав говорити про положення українців при старій царській владі, про заборону українського слова, заборону української газети «Рада» з початком війни і т. п. та перейшов до сучасного революційного стану, говорив про організацію українського життя на Україні, про наради і з'їзди різних українських організацій, про утворення Української Центральної Ради в Києві і про перший Укр. Військовий З'їзд, який нещодавно відбувся в Києві, про утворення Українського Військового Секретаріату. Присутні уважно слухали та окликами «ганьба» для гнобителів та «слава» для України і українських діячів висловлювали свої почування. Учасники віча подякували мені за організацію віча і промову та висловили побажання частіше улаштовувати такі віча та інформувати українське вояцтво про події на Україні.

В ті часи почали організовуватися різні полкові, дивізійні, корпусні і т. п. комітети. Організувались при тому і Українські Військові Ради. Десь у половині червня дійшли до нас вістки про скликання другого Всеукраїнського Військового З'їзду та про заборону його Керенським, військовим міністром Тимчасового Російського Уряду. Я дістав повідомлення від Української Корпусної Ради, що мене обрано делегатом на цей З'їзд та доручено виїхати до Києва, на З'їзд, який мав розпочатися 18-го червня. Не дивлячись на заборону З'їзд «явочним порядком» зібрався. Я прибув до Києва з певним опізненням і на засіданнях першого дня не був присутнім, так що відкриття, перших промов, вибору Президії,

промови С. Петлюри, привітального слова проф. М. Грушевського я не чув. З'їзд відбувся в Великому Оперовому Театрі. На вулиці біля театру відбувалися маніфестації українського війська — 1-го полку імені Б. Хмельницького та інших українських частин, стаціонанованих у столиці України.

Програма З'їзду (подаю за даними Союзу Визв. України): 1. Справа правосильності З'їзду. 2. Реферат Генерального Комітету. 3. Реферат делегатів війська. 4. Земельна та просвітня справа. 5. Сучасне політичне положення. 6. Справа націоналізації армії. 7. Справа рекрутів українців і формування тилкових частин на Україні. 8. Справа Генерального Комітету. 9. Вибір постійного Генерального Комітету. 10. Біжучі справи.

На другий день З'їзду я був присутній. З'їзд вибрав редакційну Комісію, до якої, між іншим, обрано і мене. Головою Комісії був С. Петлюра.

Важко пригадати тепер по 45 роках всі деталі З'їзду, важко пригадати і резолюції ухвалені З'їздом. Однак пару резолюцій можу подати за даними Союзу Визв. України. 1. Резолюція в справі заборони З'їзду та в справі правосильності З'їзду:

«Український народ рівний з усіма культурними народами світу, має від часу знищення російського царату повні права вільного народу, котрі й буде боронити. Право зборів і З'їзду належить українцям, як і іншим вільним народам, а тому Другий Всеукраїнський Військовий З'їзд постановив: 1. признати заборону З'їзду військовим Міністром Керенським незаконною і 2. свої постанови обов'язково проводити в життя».

2. Резолюція в справі земельній: З'їзд цілком приймає і підтримує постанови Селянського З'їзду по земельному питанню.

Загальне враження від З'їзду та того, що творилося в Києві під час З'їзду (маніфестація українців, віча, патріотичні промови), було колосальне, підбадьорливе.

З таким піднесеним настроєм вернувся я на фронт та зголосився до дивізійного лікаря 155 див. в його розпорядження. Дивізійний лікар (здається Мартинович) хотів призначити мене до «перев'язочного отряду», але я попросив залишити мене в полку, щоб бу-

ти ближче до маси вояків — переважно українців.

Полк мій був на позиції проти Куропатників близько Бережан. Пригадую, як пішов я раз в «окопи» поговорити з вояками українцями. По розмовах почали ми співати «Ще не вмерла Україна». На наш спів почули ми з австрійських окопів, які були не далеко від наших, голосний спів також «Ще не вмерла». Як виявилось, проти нас в австрійських окопах були Українські Січові Стрільці. На другий чи третій день після того донесли мені, що в штабі полку є полонений українець. Я прийшов до штабу, де довідався, що цей полонений є український січовий стрілець та що він добровільно перейшов до нас, бо, мовляв, він знає, що в нас революція та що на Україні твориться нове життя і що не має рації тепер воювати з українцями. Я попросив командира полку Кізицького відпустити цього полоненого до мене, бо він не є полонений, а доброволець-українець. Полковник згодився. Я забрав цього «усусуса» (на жаль прізвища не пам'ятаю) до себе, почастивав чим міг, та порадив йому податися до Києва, до Генерального Українського Військового Секретаріату, і там вирішити свою дальшу долю. При загальній розрусі, яка вже почалася, дістатись січовикові до Києва було не трудно. Так і зробив цей «добровільний» полонений.

На фронті почалися непорядки, на деяких відтинках почалися братання із супротивником. А тут військове командування готувилось до офензиві. На непевний фронт приїхав сам міністер Керенський та впорядив віче в околицях Озірної (містечко). Я поїхав послухати. Керенський промовляв до «товаришів вояків» умовляв («уговаривал») їх не брататися з ворогом, триматись до «победоного конца», хоробро наступати на нього. Тоді я подумав: настав кінець війні. Воякам треба суворо наказувати йти в бій, дивитися в очі смерті, а не намовляти («уговаривать»). Так і прозвали Керенського з того часу «Главного-уговаривающій». Звичайно, з підготовуваної офензиві стався один конфуз. Контратаки австрійців відкинули російський фронт аж по лінію Збараж-Волочиськ. Це було десь у серпні-вересні 1917 р.

Я опинився спочатку в перев'язочному «отряді» 155 дивізії, а потім був перенесений

до перев. отр. 4 піх. дивізії в Збараж, далі — в с. Зарубинці біля Збаража. Почалася на решті українізація 6-го корпусу. Виділені українські частини ще сяк-так тримали фронт, а московські частини, деякі в сякім-такім порядку, а то й безладно почали залишати фронт. Большевицька агітація ширилась повною парою. Торкнулася вона і українських частин. «Чому Ви кажете нам триматись на фронті, коли вдома люди панську землю розбирають, все розберуть — нам нічого не залишиться».

Пізно восени у другій половині листопада, одержав я призначення на становище дивізійного лікаря зукраїнізованої 4-ої піх. дивізії, командиром якої був молодий генерал Поджіо.

Настрій вояків в українізованій дивізії був далеко не такий бадьорий-патріотичний, який був на початку революції. Так, одного разу, в дивізійній канцелярії чув я, як один з писарів українською мовою ганив Українську Центральну Раду та українських діячів та вихвалював Леніна та большевицьку партію. Став я з ним сперечатися, боронити свою українську владу — та він усе стояв на своєму, а братія мовчала, витріщивши очі.

Другого разу, десь у кінці грудня чи на початку січня, у штабі дивізії, розташованому в польському маєтку (здається в Шляхтинцях, чи коло них) штабовий ад'ютант п. К. (чи не Каганівський) голосно почав висміювати Україну, українське військо і то в присутності поляка, власника маєтку. Я запротестував проти такої поведінки старшини української військової частини. Про випадок доложив генералові Поджіо, та він тільки рукаму розвів: «що ж, не маємо ліпших старшин». Видно було — що дисципліна в усіх частинах підупала.

Весело, бадьоро почався 1917 рік, але сумно закінчився!

В січні евакуйовано нас в «тил», до Бердичева. Але тут була вже повна анархія. В короткому часі Бердичів зайняли большевики. Я вспів податись до Житомира і вступив там до коша С. Петлюри.

Та це вже події 1918 року.

ІЗ ЖИТТЯ СБУВ В КАНАДІ

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 1-ОЇ СТАНИЦІ у МОНТРЕАЛІ

2 грудня 1962 року в залі Собору св. Софії у Монреалі відбулися річні Загальні Збори членства 1-ої Станиці СБУВ. Члени Управи зложили справоздання з діяльності своїх ресортів: фін. секр. Й. Савчук, секретар хор. Хоменко, заст. коменданта М. Карпів і комендант Станиці сот. В. Мошинський. За Контрольну Комісію звітував побр. Д. Литвин, за Суд Чести — полк. С. Вальдштайн.

З малими змінами переобрано Управу Станиці в дотеперішньому складі. Контрольну Комісію і далі очолює побр. Д. Литвин, як також Суд Чести — полк. С. Вальдштайн.

Широким і вичерпним було справоздання Коменданта Станиці сот. В. Мошинського, що охоплювало не тільки минулорічну діяльність 1-ої Станиці, але й Союзу взагалі і зокрема Генеральної Управи СБУВ.

Згадати належить тут діяльність, а дуже часто і вияв творчої ініціативи, 1-ої Станиці в місцевому громадському житті і її гармонійну співпрацю з місцевим Комітетом Українців Канади та іншими громадськими організаціями. Деякі моменти із життя місцевої Української Громади заслуговують на спеціальне підкреслення і вдячну згадку. До цих моментів належить і всебічна матеріальна під-

тримка різних проявів українського національного життя. Суми зібрані на урочистій академії в честь Головного Отамана Симона Петлюри були, напр., поділені: Храм св. Симона у Парижі, Бібліотека ім. С. Петлюри, закуп книжок Дероша про Симона Петлюру. На минулорічній Листопадовій Академії зібрано на українських інвалідів (разом з 47 дол. пожертви КУК) — 500 дол. Того ж дня при вході до Собору св. Софії було зібрано (разом з 7 дол. пожертви 1-ої Станиці) — 100 дол.

1-ша Станиця уфундувала в Соборі св. Софії образ Почаївської Божої Матери, урочисте посвячення якого відбулося 11 листопада мин. року. Члени Станиці — сот. В. Мошинський, і побратими М. Карпів та Л. Суп власними заходами і працею перевели перенос іконостасу до нового Собору св. Софії.

Коли до цього всього додати зразкове виконання зафіксованих статуту обов'язків супроти СБУВ і всебічну підтримку діяльності Генеральної Управи СБУВ, то побачимо, що на цих Загальних Зборах 1-ша Станиця СБУВ у Монреалі мала чим похвалитися.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 5-ОЇ СТАНИЦІ у ТОРОНТІ

31 березня ц. р. в залі Української Православної Громади при Соборі св. Володимира відбулися Загальні Збори членів 5-ої Станиці. Збори провадив інж. сот. А. Шумовський, секретарював сот. Д. Сачківський. Управа Станиці зложила звіт зі своєї минулорічної діяльності. Зі звітами виступали: майор

З. Шкурупій, побр. І. Радкевич, сот. Д. Сачківський, ред. П. Гавриш (представник до КУК) і пор. О. Семотюк (представник до Бльоку Українських Демократичних Організацій).

Після звіту голови Контрольної Комісії — пор. І. Кіріченка і коротких дискусій над

звітами було обрано нові керівні органи станиці. На становище коменданта станиці повно обрано майора З. Шкурупія. До його Управи увійшли: пор. О. Семотюк — заст. коменданта, сот. Д. Сачківський — секретар, побр. І. Радкевич — скарбник, інж. К. Балас — кул. осв. референт, д-р сот. К. Бризгун і хор. С. Кравченко — члени Управи. Контрольну Комісію обрано в складі: пор. І. Кіріченко — голова, С. Ковальський і С. Яцюта — члени. Суд Чести — інж. сот. А. Шумовський, інж. сот. І. Янішевський і сот. П.

Федоренко. Делегатами до КУК обрано ред. П. Гавриша і хор. С. Кравченка, до БУДО — пор. О. Семотюка і побр. М. Зубчевського.

На зборах багато уваги було присвячено організації Відзначення 45-их роковин відновлення Українських Збройних Сил, що має відбутися 19-го травня ц. р.

Оваційними оплесками було прийнято відомість про призначення Всеч. п. о. Д. Фотія на становище діючого капеляна 5-ої Станиці.

СТ. ДЕСЯТНИК СТЕПАН ДАШКО

Св. пам. ст. десятник
СТЕПАН ДАШКО

13 березня 1963 року у Гемилтоні на 67-му році життя помер старший десятник УГА — член 7-ої Станиці СБУВ св. пам. СТЕПАН ДАШКО.

Покійний народився 8-го грудня 1896 року в селі Похівці Станіславівського пові-

ту. В лавах УГА брав участь у визвольній боротьбі. Ціле своє життя присвятив українській визвольній ідеї і в пізніших часах, зберігаючи у своєму серці непохитну віру, що Україна буде вільною.

Св. пам. Степан Дашко приїхав до Канади в 1950 році. Належав до основників Гемилтонської Станиці Союзу Бувших Українських Вояків у Канаді, в життю якої брав завжди діяльну участь. Поховано його при численій участі українського громадянства і побратимів зброї, віддаючи належні почеси як Другові і Українському Воякові.

Хай дорогому Побратимові буде легкою земля Вільної Канади! Над свіжою його могилою у смутку хилимо наші чола. Його дружині — Марії і Родині висловлюємо наше щире вояцьке співчуття.

Генеральна Управа СБУВ
у Канаді

Управа 7-ої Станиці СБУВ
у Гемилтоні

ВІД ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ у США

Союз Українських Ветеранів існує на терені США вже понад 10 років. В липні 1962 року Союз був легалізований і дістав "чартер" від американської влади за ч. Е-272.

За короткий час утворились декілька станиць-філій, призначені в багатьох містах зв'язкові-відпоручники Союзу. Легалізація викликала активність, певний рух серед наших Побратимів і їх зацікавлення нашим Союзом. Ми дістаємо багато запитів, на які, цією дорогою, даємо відповідь, згрупувавши всі запити до 3-ох основних. Нас питають: Хто ми, яке наше вірую та до чого прямуємо. Наша відповідь:

Ми ті, хто в 1917 році відродили давню-прадавню українську духовність і втілили її в регулярну армію з українським командним складом від низу аж до верху.

Ми ті, хто, нав'язавши духовий зв'язок із героїчними епопеями давніх наших державницьких періодів, відновили, не декларативно, але збройно, тяглість української державної дії, хто привернув Україні право зайняти належне їй місце в колі суверенних держав світу, хто закріпив відроджену українську законність кровними актами.

Ми ті, хто, овіяний романтикою славного минулого, твердив про незмірне джерело сили українського народу та про велич української духовности, що коріниться в давній-прадавній, українській культурі.

Ми ті, хто носив у душі відгук славних походів ще тих наших предків, про яких згадує грецький історик Геродот, що вони розбивали армії наймогутніших тоді імперій. — Відгук походів короля русичів — Одинацера, в яких він здобув Рим, походів Святослава Завойовника та інших князів Київської Русі-України та козацьких походів.

Ми ті, хто ці відважні походи наших предків пригадував українському народові не тільки ношенням дружинницьких чубів і козацьких шликів, але й новими походами, що гідні слави в віках. (Перший Зимовий Похід і Другий, який для грядучих поколінь створив новий дороговказ — Базар тощо).

Ми ті, хто пригадуючи постанову Собору Української Православної Церкви в Києві в 1621 році, що звучить: "Воїстину Україна нічим не менша від інших східних народів, бо і в ній проповідував апостол", підніс в українським народі почуття своєї політично-державної, національно-індивідуальної і церковно-релігійної повновартости та пробудив волю власнопідметности в державній дії, у якій за минулих 45 років український народ поклав мільйони жертв.

Ми ті, хто не скапітулював перед чисельно сильнішим ворогом і не здав покірню зброї, але з несплямленими державними прапорами ві-

дійшов на чужину і став основою державно-діючої еміграції; хто з чужини ще робив походи (Базар) і вів дальшу національну боротьбу на всіх відтинках державної дії і на всіх українських землях; хто від зброї пішов до науки, щоб знанням — як професор, науковець, інженер чи суспільно-господарський працівник, публіцист — міг не тільки піднести добробут українських земель, але й як підпільник, революціонер чи знову вояк бути кориснішим у державній дії українського народу.

Ми ті, що поруч військово-державницьких традицій і законодавства Української Армії оберігаємо і її авторитет і зберігаємо, як зіницю ока, стару національно-військову гієрархію, щоб оті всі мертві й живі чоловік військові постаті, усіх національно-державних діб минулого, завжди жили серед нас і наших нащадків.

Ми ті, хто власні сили буде у державницьких підвалинах минулого, а своє вірую на вірі в невичерпність джерельних ідей української духовости.

Наше національне вірую

Віруючи глибоко в українську багатовікову, з перервами, державну дію, яка все була величним твором отої відвічної української духовости, яка творила все нове й нове життя, залишаючи в старому — нерукотворні пам'ятки своєї творчости, та яка нам передала оту велику національно-державну ідею, в ім'я якої мільйони прийняли мучеництво й лицарську смерть, ми й ставимо в основу свого вірую цю ідею, яка від доби до доби, від покоління до покоління, по розстеленім рядні безконачности пливе з минулого в майбутнє, переливаючись на нас.

А що з цієї ідеї (а не з голої негачії до існуючих соціальних відносин, політичного устрою чи міжнароднього укладу) росте й могутній чин, то державно-творчий чин являється наступним символом нашого вірую.

Ми віруємо в благодать Божу, яка, як проповідував Апостол Андрій Первозваний, сяє на Київських горах, і в світотворчу місію української нації в реформації людського духа і в приверненні людству Божественної подобі. І тому дальшим символом нашого вірую є — християнська мораль і етика та вірність своїй церкві (в чому присвічує нам приклад гетьмана Петра Сагайдачного) та релігійна толерантність, що є присущою українському народові в віках.

Ми віруємо в давню й в теперішню величність української духовости та в її прийдешню перемогу над ворожими духовостями — в її остаточний тріумф і торжество, що прийдуть як завершення початого нами в нашій добі.

Ми віруємо в національно-державне Відродження 1917-20 років і це "вірую" є джерелом нашої віри в майбутнє Відродження єдиної — соборної та суверенної Української Народньої Республіки.

Наша мета

Тисячолітнє буття українського народу позначилося кількома (такими як Трипільська) культурними добами та кількома славними державницькими періодами, що визначають українській нації з минулого в майбутнє дороговкази.

В нашу добу такими дороговказами є акти 22 січня 1918 і 1919 рр., які залишаються тривалими й незмінними, бо заглиблені своїм корінням у праджерелах української державної минулости, яку пригадує нам державний герб — тризуб.

Установлені цими дороговказами вартості персоніфікує в собі в наш час Симон Петлюра — “Ідеями Петлюри живе не тільки український народ, але й увесь протибольшевицький світ” — як це стверджує конгресмен Керстен на всенародній маніфестації в Нью Йорку 3. червня 1951 року. Ідеї, що їх символізує в собі Симон Петлюра, є основою до взаєморозуміння між волелюбними народами світу, а з цього й випливає для всієї державнодіючої еміграції мета, а в першу чергу для вояцтва Армії УНР, а в тім зокрема для СУВ у США, і то як у менших так і в більших масштабах.

Найперше мусимо собі усвідомити, що намагання упрягти Україну до одного чи другого державно-політичного возу позначилися концентраційними таборами, штучним голодом і масовим терором, що їх уживали окупанти зі сходу й із заходу.

Усі українці, включно з комуністами, зазнали ціну орієнтацій на схід і на захід і починають поволі від них відпекуватися та ставити понад усе — свої власні сили, а не орієнтації. Це визначає і нам межі, в яких ми повинні прямувати до мети.

Також аналіза історичної минувшини підказує нам, що державна дія — національно-революційна боротьба в Україні мусить бути в гармонії з державною ідеєю — політичною роботою в чужині.

Тож це диктує й нам забирати час від часу голос в українській пресі, аби його чули і в Україні, де вояцтво Армії УНР має найбільше довір'я в народі.

Це ж саме вимагає від нас спрямовувати українську політичну думку до створення суцільного фронту навколо Державного Центру УНР, як інституції, що персоніфікує в собі українську державну рацію, та є джерелом законности, що лежить в Україні і органічно в'яжеться з суверенною волею українського народу і кровними Актами Армії УНР.

Свідомість каже нам, що не гола військова сила, але духовість і питоменні народові національно-військові традиції є головними рушіями життя, що творять нові нерукотворні пам'ятники на полях слави, бо вони живуть уже в підсвідомості борців.

Тому метою нашою до цього всього є — плекати ці традиції в українським суспільстві та будити в свідомості військовиків розуміння значення українських Державних Атрибутів, якими є Державний Центр, як інституція, та Армія УНР в екзилі, — живих символів реально пережитої справжньої національно-державної єдности.

На зрозумінні ж повищого — пов'язати в органічну тяглість усі історичні етапи — усіх тих, які своєю дією репрезентують різні періоди і найрізноманітніші вияви визвольних змагань, як військовиків емігрантів з червоної армії і українців-ветеранів інших армій, щоб тим забезпечити органічну тяглість переємства Державних Атрибутів від найстарших поколінь до наймолодших до часу утвердження їх у Києві.

За Головну Управу СУВ у США:

Референт Преси:

Инж. Юрій Артюшенко

Сотник Армії УНР.

Референт організаційний:

Олександр Вдовиченко

Поручник Армії УНР

Голова:

Инж. Василь Филонович

Полк. Армії УНР.

Секретар:

Инж. Володимир Романовський

Поручник Армії УНР

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЧЛЕНСТВА СУВ в США — МІННЕАПОЛІС

Річні Загальні Збори членства Союзу Українських Ветеранів в США — Відділ у Міннеаполісі відбулися 13-го березня ц. р. в залі церкви св. Юрія. Збори відкрив полк. В. Филонович, на провідника Зборів був обраний пор. інж. О. Гайдай, секретарював сот. В. Романовський. Звіт з праці Станиці склав майор О. Генсуровський, що в минулому році виконував обов'язки голови Станиці. Крім цілої низки вдалих імпрез, що їх організувала Станиця, належить згадати тут і цілу низку грошових збірок на різні національні цілі і передусім на потреби державного Центру УНР, Военних Інвалідів і т. ін. Звіти членів Управи віддзеркалювали живучість Станиці і її провідну роль в терені. Приявні часто забирали голос в дискусіях над звітами і працею Станиці.

На Зборах було обрано нові керівні органи Станиці. На голову Станиці поновно

обрано полк. В. Филоновича, а на його заступника сот. О. Шила з тим, що полк. В. Филонович одночасно з цим повнить обов'язки діючого голови СУВ в США, а сот. О. Шило — обов'язки голови Станиці. До Управи також увійшли: на становище секретаря — пор. В. Романовський, фінансового секретаря — А. Дорош, організаційного референта — сот. О. Вдовиченко, пресового — о. д-р пор. В. Левицький. До Контрольної Комісії було обрано: майора інж. А. Романенка, побр. М. Глянька і хор. М. Лозового. До Суду Чести — майора О. Генсуровського, пор. інж. О. Гайдая і побр. І. Сігуру.

На Зборах було намічено плян праці на цілий рік. Збори вітали заходи до переходу «Бюлетеня СБУВ» на нову назву, поширення його об'єму та урзоманітнення змісту.

о. В. Л.

СТАНИЦЯ СУВ У ЧІКАГО

Станиця у Чикаго від самого початку свого заснування включилася в загально-суспільне українське життя. У минулому році вона разом з Об'єднанням Українсько-Американських Організацій на Стейт Ілліной взяла участь у творенні Громадського Комітету для зустрічі Голови УНРади та влаштування віча. Вона взяла чинну участь у похороні св. пам. генерала І. Омеляновича-Павленка, зложила вінок, несла почесну варту, збрала 90 дол до диспозиції Похоронного Комітету. Станиця відзначила 45-ліття Української Армії, Зимового Походу, брала участь в імпрезах, що їх улаштували інші організації. Станиця збрала на Ук-

раїнських Інвалідів і переслала до своєї централі \$87,75. Вона взяла також участь в академії та у спільному вояцькому апелі для відзначення Свята Самостійности і Соборности — Актів 22 січня 1918-1919 років. Але не повною була б інформація про життя Станиці якщо б не згадати, що представники Управи Станиці взяли участь у річних Зборах Об'єднання Українсько-Американських Організацій, на яких до керівних органів Об'єднання були обрані члени Станиці: до Дирекції — пполк. А. Даниленко і В. Бражник, до Ширшої Ради — майор В. Рудецький, до Контрольної Комісії — стар. І. Лисенко та інж. сотник Юрій Артюшенко.

Група членів і Управа Відділу СУВ в Аделаїді.

Зліва направо: сидять — Ю. Смибинецький, В. Волошко, І. Войцехівський, полк. Я. Закревський, Л. Зозуля і Б. Карпенко. Стоять — Т. Яковлів, А. Стрілецький, М. Словачевський, В. Маташевський, С. Трусь, А. Каргашевський, К. Закревський, В. Дніпровий і В. Перчук.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ в АДЕЛАЇДІ

23 грудня 1962 року Союз Українських Ветеранів в Аделаїді улаштував «День Української Зброї». Програма дня складалася з двох частин — офіційної і мистецької.

У першій частині, що була розпочата англійським гимном, широке вступне слово виголосив полк. Я. Закревський. В цій частині було продеклямовано також «Епітафію» Миколи Оверковича і дано Реміністенцію з приводу смерти св. пам. ген.-полк. М. Омеляновича-Павленка.

Начальник Відділу СУВ в Аделаїді полк. Я. Закревський приймає від Владки Варлаама посвячений прапор. 3-го червня 1962 року.

У другій частині Свята у різних точках виступали Лаврентій Месак, Олег Білик, Лев Зозуля, Соня Білик і Л. Микита.

10 лютого 1963 року відбулися Надзвичайні Збори членства Відділу. 26 травня ц. р. має відбутися Академія — «Петлюра — Коновалець». 1 червня ц. р. планується улаштувати забаву, прибуток з якої має бути призначений на Народній Дім, а з кінцем серпня ц. р. — Відзначення 45-их роковин відновлення Українських Збройних Сил.

Багато енергії і часу забирає також справа організації Делегатського З'їзду відділів СУК і СУВ, що мав би на цілі створення Об'єднання Українського Вояцтва з однією Краєвою Управою на цілу Австралію, і що мав би відбутися вже в червні місяці ц. р.

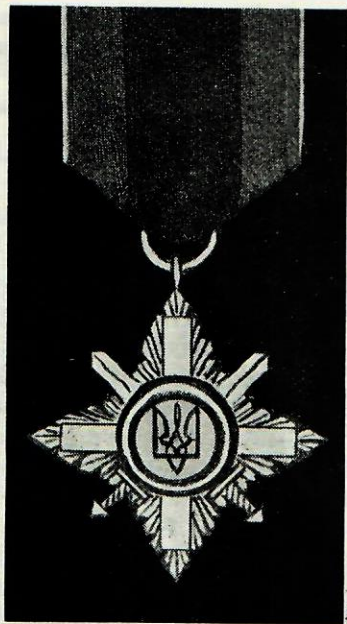
Назвичайні Загальні Збори Відділу СУВ в Аделаїді з дня 10 лютого ц. р., зазнавши з текстом постанов 7-го Делегатського З'їзду СУВ у Німеччині, постановили вийти з-під юрисдикції Головної Управи СУВ в Німеччині і до часу заснування Об'єднання всіх українських ветеранів і комбатантів в одну організацію на терені Австралії зі своєю Краєвою Управою — безпосередньо підпорядкуватися Керівникові Військового Ресорту ВО УНРади.

СВЯТО ДЕКОРАЦІЇ В ФІЛАДЕЛЬФІЇ

Аркадій Валійський
ген.-хор. Армії УНР.

Воєнний Хрест

В неділю 3 березня б. р. в гарнім приміщенні Українського Клубу на Найс Таун у Філадельфії заходами Управи Відділу ОбВУА відбулося урочисте декорування «Воєним Хрестом» 53-х учасників Визвольної Боротьби — бувших вояків Армії Української Народньої Республіки. На це Свято прибуло багато членів родин нагороджених, як також численно прибули і гості, серед яких були заступлені представники від Союзу Українок Америки, Пласту, Українського Народнього Союзу, Народньої Помочі, СУМА, Союзу Купців та Промисловців, Молодої Просвіти та інших.

О 16 годині до залі прибув, як представник Військового Міністерства, Генштабу генерал-хорунжий Аркадій Валійський, якого зустріли з гарними квітами і ще кращими словами дві молоденькі дівчинки.

Офіційна частина почалася словами привіту до всіх присутніх Голови Відділу ОбВУА побр. Алексеви́ча, який далі подав присутнім порядок урочистости. Згідно цього порядку, генерал Валійський прочитав короткий, але змістовний реферат на тему: «Додатні і від'ємні сторони Походу Українських З'єднаних армій на Київ у 1919 році». Реферат був дуже цікавий і добре уgruntований. Автор подав кілька сміливих думок, які не зовсім колідують із загально прийнятим шаблоном, але які, на думку слухачів, є справедливими.

Після реферату настав самий акт ДЕКОРУВАННЯ. На гарній великій сцені, удекоруваний гігантських розмірів емблемою ОбВУА, вистроїлися в 2 ряди учасники Визвольної Боротьби, яких нагороджено Воєним Хрестом. Це було правдиве ПОБРАТИМСТВО всіх земель і різних військових

частин Армії УНР — Великої СОБОРНОЇ УКРАЇНИ. Особливо приємним було бачити між нами двох Достойників Греко-Католицької Церкви: Сотника панотця Лебедовича Івана — польового духівника УГА і панотця Лободича Романа — духівника, які по 44 роках Визвольної Боротьби, як і всі інші тут присутні одержали ХРЕСТИ і ГРАМОТИ.

Генерал Валійський, при асисті і допомозі двох милих дівчаток у народніх строях, особисто приколов ВОЄННИЙ ХРЕСТ наданий Військовим Міністерством УНР кожному учасникові Визвольної Боротьби за НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ в пам'ять 40-річчя відбудови Українських ЗБРОЙНИХ СИЛ і вручив кожному ГРАМОТУ та кожному склав свої найкращі побажання.

Після удекорування всі стали за столи і по молитві історичного духівника УГА, спожили скромний підвечірок. Під цей час багато присутніх ветеранів і гостей виступали зі словом до присутніх, з яких я запам'ятав двох. Це був панотець Лебедович, який запросив присутніх присилати йому матеріали про релігійне життя в УГА і побратим Дем'янчук, який на кінці своєї промови підкреслив, що «з такими імпрезами, яку ми мали нині, не треба ховатися, як це радять деякі наші лідери. Навпаки, з ними треба виходити у ширшу громаду. Особливо нашу молоду громаду — ЮНАКІВ, щоб вона не думала про нашу Визвольну Боротьбу як про якийсь МІТ, але

бачила б і переконалася, що це була реальна ДІЙСНІСТЬ. І це залишило б найкращий слід у наших підростаючих поколіннях!»

Усе відбулося гарно, урочисто і в щирій братерській атмосфері, до якої багато спричинився також генерал А. Валійський своєю симпатичною та веселою вдачею. Коли ж ми — ВСІ УКРАЇНЦІ так дружньо, радісно і з братерським довір'ям один до одного засяємо за наш ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ СТІЛ так, як ці старі вояки армії УНР сиділи цього дня в Філадельфії?!

Хочеться ще підкреслити, як мило і приємно було нам, старим воякам, бачити з нами і серед нас нашу підростаючу зміну. Ці милі дівчатка та хлопці і не підозрівали, що принесли із собою стільки радісних і зворушливих хвилин у наші старечі серця, які наповнилися надією, що наша справа ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ — НЕ ВМРЕ, НЕ ЗАГИНЕ!

На цьому можна було б і закінчити про цей незабутній день у Філадельфії, коли б не відсутність серед нас Голови Головної Управи ОбВУА, для якого радість і бажання 53-х нагороджених членів Організації, яку він очолює, видно, нічого не значить. Натомість приємно було бачити за «гоноровим столом» нашого славного Командира полку Чорних Запорожців генерала Дяченка. Не виправдали свою відсутність також і кілька інших побратимів.

Один із нагороджених

КРАЙОВА РАДА ВОЄННОГО ХРЕСТА ПРИ ГЕНЕРАЛЬНІЙ УПРАВІ СБУВ у КАНАДІ

До Крайової Ради Воєнного Хреста при Генеральній Управі СБУВ у Канаді входять: пполк. М. Битинський — голова, сот. П. Федоренко — секретар і хор. С. Кравченко — член Ради.

Рада Воєнного Хреста розпочала свою працю 5 вересня 1959 року, після того, як Ресорт Військових Справ затвердив її особовий склад. З бігом часу їй було додано також функції Краєвої Ради Хреста Симона Петлюри. За цей час вона заопіювала 167 внесень на Воєнний Хрест і 73 — на Хрест Симона Петлюри.

Перше удекорування Воєнним Хрестом відбулося на урочистій Зустрічі б. українського вояцтва Канади і США, яку організувала Генеральна Управа СБУВ 20 серпня 1961 року в оселі «Київ» біля Торонта. Декорував ген.-полк. О. Загородський. Другу партію Воєнного Хреста було вручено відзначеним побратимам 3-го грудня 1961 року в 40-ві роковини Базару.

Серед осіб, внесення яких пройшли через Раду Воєнного Хреста, були не тільки члени СБУВ, але й його прихильники, а між ними — ген.-хор. П. Самутин, ген.-хор. В.

Герасименко, Всеч. п.-о. М. Вояковський, св. пам. Начальний Пластун Северин Левицький, Всеч. п.-о. В. Пилипець і інші.

Так само багато визначних військовиків перебуває на листі тих, що Хрести для

них Генеральна Управа СБУВ сподівається одержати в найближчому часі.

Генеральна Управа СБУВ приймає й далі внесення на Воєнний Хрест, як також завжди уділить відповідних інформацій у цій справі.

КРАЙОВА РАДА ВОЄННОГО ХРЕСТА ТА ХРЕСТА СИМОНА ПЕТЛЮРИ ПРИ ГОЛОВНІЙ УПРАВІ СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ В США

Крайова Рада розпочала свою працю в 1958 році. В її склад входили: Полк. В. Филонович — голова, сотник Ю. Гончаренко — член та поруч. О. Вдовиченко — секретар. За час свого існування Рада відбула 16 засідань і заопініювала 37 внесень на Воєнний Хрест та 19 внесень на Хрест С. Петлюри. Ресорт Військових Справ до цього часу полагодив 24 внесення на Воєнний Хрест та 15 на Хрест С. Петлюри, 17 внесень чекають на своє оформлення. Перше урочисте удекорування членів Хрестами відбулося 11 лютого 1962 року на святі 10-тилітнього ювілею СУВ в США. Акту

декорації доконав Голова СУВ полк. В. Филонович.

Головна Управа СУВ в США приймає й далі внесення від членів на обидва Хрести від управнених до цього ветеранів, щоб дати можливість одержати ці Хрести усьому членству СУВ в США і його прихильникам, що брали участь в Українській Визвольній Боротьбі.

За всіма інформаціями звертатись на адресу Головної Управи СУВ в США:

Association of Ukrainian War Veterans
in U. S. A.

663 Oakdale Ave., St. Paul 7, Minn.

КРАЙОВА РАДА ВОЄННОГО ХРЕСТА ПРИ ГОЛОВНІЙ УПРАВІ ОБВУА

Рада розпочала свою працю 20. 5. 1961 року в складі: д-р М. Микола Рибак — голова, сотн. Данило Лимаренко — член і сотн. Макар Каплистий — секретар.

До 23 лютого 1963 року Рада відбула 7 засідань. Полагодила 233 внесень на Воєнний Хрест. Вислала 2 обіжники до Відділів ОБВУА. Оголосила в пресі про початок праці. Ресорт Військових Справ полагодив 170 внесень на Воєнний Хрест. До полагодження залишилось ще 63 внесень.

Канцелярія Військового Ресорту вже переслала 55 Воєнних Хрестів (великих і малих) та стільки ж грамот до них. До полагодження залишилось ще 35 викуплених Хрестів і грамот. Голова Ради д-р М. Ри-

бак в місяці вересні 1962 року захворів, тому до помочі йому запросили побр. проф. Володимира Мацькова. Побратим В. Мацьків у порозумінні з Головою Ради полагоджує всі біжучі справи. Треба ствердити, що багато ветеранів з часів Визвольної Боротьби не подали внесень на Воєнний Хрест, хоч їм у першу чергу цей Хрест належить.

Тому Крайова Рада Воєнного Хреста на засіданні 23 лютого 1963 року ухвалила ще раз повідомити обіжником усі Відділи ОБВУА, а також оголосити в пресі, що Рада приймає внесення на Воєнний Хрест лише до 1 червня 1963 року. Після цього терміну внесень не прийматиме.

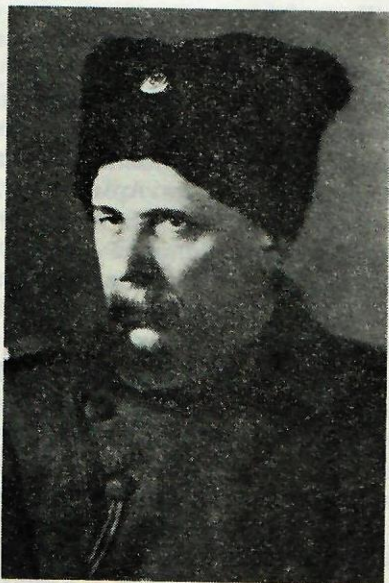
Генерал-хорунжий Борис Палій Неїло.

Поховано св. пам. Ген.-хор. Б. Палія-Неїла в Детройті в США 11 лютого 1956 року. На цвинтарі прощальне слово від військовиків виголосив генерал-поручник Михайло Крат, представник Американських Ветеранів українського походження відсунув останній прощальний салют, сумне "Чуєш, брате мій" залунало навкруги, сповіщаючи всім, що на тернистому шляху Української Смигальщини виросла нова могила видатного борця за волю України...

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ

ГЕНЕРАЛ-ХОРУНЖИЙ БОРИС ПАЛІЙ-НЕЙЛО

Борис Палій-Нейло
ген.-хор. Армії УНР.

Серед нечисленної вже генерації українського генералітету генерал Борис Палій Неїло належав до тих її представників, що винесли на своїх плечах увесь тягар української збройної боротьби. Із гаслом "Бог і Україна" пройшов він свій життєвий шлях крізь першу світову війну, крізь українську визвольну боротьбу і довгі роки еміграції, зберігши свої духові і творчі сили. Його життєвий шлях довгий, багатий і повчальний, особливо для молодшого покоління.

Генерал Борис Васильович Палій-Неїло народився 10 січня 1878 року на Полтавщині в родині українського діда, що походив з давнього козацького роду Паліїв.

Його прадід, дід і батько були військовиками, великими українськими патріотами, в жилах яких текла стара українська кров. З діда-прадіда в родині зберігалася стара українська зброя, стіни прикрашували портрети українських гетьманів. З діда-прадіда також весь рід Паліїв ненавидів московського окупанта.

Генерал-хорунжий Борис Палій-Неїло скінчив полтавський кадетський корпус, Олександрівську Військову Школу, Михайлівську Артилерійську Школу і Вищу Артилерійську Школу командирів у Царському Селі. Службу в Російській Армії розпочав він в серпні 1895 року, пройшов через Російсько-Японську і Першу Світову війну, мав багато старшинських бойових відзначень, до золотої зброї включно. В 1917 році, крім широкої і всебічної військової підготовки і не менш широкого військового досвіду, здобутого в двох війнах, мав уже рангу полковника і широкі перспективи для дальшої військової кар'єри. Але... приходить революція, фронт розпадається. Большевицька влада кличе полковника Б. Палія-Неїла на високе становище інспектора артилерії Московської Округи, але він зголошується у Москві до українського консула Попсуй-Шапки і виїздить до своєї рідної Полтави, де Військовий Генеральний Секретаріат (21. 12. 1917) призначив його командантом Тяжкого Тракторного Дивізіону, який він українізує і переформовує в бойову одиницю. На командира дивізіону призначає, підлеглого собі, тоді ще хорунжого, полк. Сергія Чорного.

Тоді ж у Полтаві полк. Б. Палій-Неїло зустрівся з бл. пам. Вячеславом Липинським — тоді поручником Кінного Запасо-

вого полку, і разом з ним заснували тут Військову Громаду. Енергія і організаційні здібності полк. Б. Палія-Неїла звернули на себе увагу Командуючого Військами України полковника Капкана, який, у порозумінні з Головним Отаманом Симоном Петлюрою, призначає його Командуючим Військами Полтавщини і Начальником Залоги міста Полтави.

В той час воєнний фронт тягнувся від Харкова до Лозової. Безнастанні напади большевиків, озброєні банди грабіжників у самій Полтаві, а також боротьба на широкому фронті змушували полк. Б. Палія-Неїла не раз і самому виїздити на чолі панцерника та боротися за кожний кушень землі.

У березні 1918 року полк. Б. Палій-Неїло дістав призначення на становище помічника Інспектора Артилерії, за часів гетьмана Скоропадського перебував на становищі помічника Генерального Писаря і Начальника Генеральної Канцелярії українського Козачого Війська, за часів Директорії його було призначено на становище Київського Столичного Отамана.

Короткий час перебував полк. Б. Палій-Неїло і на становищі командира Гарматного Коша Січових Стрільців. Укінці травня 1919 року був він взятий до польського полону і ув'язнений в м. Жовкві, а потім інтернований в Перемишлі. Наказом Головного Отамана Військ УНР від 1-го липня 1920 року був призначений генералом для особливих доручень при Головному Отамані. Від 15 вересня 1920 року був залічений штатним професором Кам'янецької Пішої Юнацької Школи.

Це короткий огляд вояцького шляху генерала Б. Палія-Неїла. Але його життєпис був би далеко не повний, якщо не згадаємо тут його діяльності як мистця-іконописця. Уже в дитячих роках у його ніжній і чулій душі виявився вогник любови до церковного малярства, якого почав він навчатися у загально знаного в ті часи і талановитого мистця — Пащенко. Пізніше

доповнює він свою малярську науку в артиста-маляра Волкова, того самого, що намалював знаний всім історичний образ — “Петро Перший відвідує ув'язненого гетьмана Полуботка”.

Перебуваючи на службі в Москві, генерал, тоді ще молодий поручник, вступає до малярської школи і закінчує її з дуже добрим успіхом. Любов до іконописання не залишила його все життя. По переході Армії УНР за Збруч замешкує він у Перемишлі і там засновує артистично-малярське товариство, що носило назву “Відродження”, та розпочинає надзвичай активну діяльність, змінивши меч на пензель. При співпраці своїх найближчих співробітників, також старшин Армії УНР, сотника Дмитра Гонти і сотника Миколи Пращницького, він розмальовує в українському стилі 39 церков і тим залишає по собі в Західній Україні і на Волині високої вартості мистецьку спадщину.

В часі другої еміграції генерал Б. Палій-Неїло замешкав у Баварії, в таборі Єгер-Касерне коло Міттенвальду. Тут заснував він дворічну іконописну школу, розмальовував православну і греко-католицьку церкви. Високої вартості мистецькі праці знайшли заслужену оцінку з боку правлячого Архiepіскопа Михаїла і Апостольського Візитатора о. пралата Вояковського, які нагородили його похвальними благословними грамотами.

Свою малярську діяльність продовжує генерал Б. Палій-Неїло і по приїзді до США, настало оселився в Детройті. Українська Православна Церква в Детройті має багато робіт, що належать його пензлеві, і що також знайшли належну оцінку та признання найвищих церковних достойників.

Генерал Б. Палій-Неїло брав активну участь в церковному, ветеранському і громадському житті. Увесь свій довгий вік гідно і чесно ніс на своїх раменах кожні обов'язки, які накладала на нього війна, громада і Україна.

Петро Олексієнко

ГАЛИНА ЛІНЕВИЧЕВА

5-го лютого ц. р., по довгій і тяжкій хворобі в м. Фініксі, Арізона, відійшла у вічність, на 67 році життя, св. п. Галина Ліневичева, інженер економіст — абсолювентка Української Академії в Подебрадах, колишня членкиня Головної Управи Українського Червоного Хреста (1919 р.) та добровільна медична Сестра на фронті Армії УНР, за що її було нагороджено Хрестом Симона Петлюри. У імнулому була учителькою й суспільною діячкою в м. Кам'янці Подільському (1920 р.), на Карпатській Україні (1932—1939 р.), в м. Ярославі (Торговельна Школа, в роках 1942—1944), та на еміграції в таборах американської зони.

Покійна народилася 24-го квітня 1896 р. в м. Кам'янці Подільському, в родині свідомого українця, міського голови — Костянтина Туровича та його дружини Марії.

Україну залишила в листопаді 1920 р. разом із Українською Армією. До ЗДА прибула в 1951 р. й оселилася в м. Чикаго, але

хвороба, а у звязку із цим конечність зміни підсоння, змусили її виїхати до м. Фінікс, де була під дбайливою й сердечною опікою своєї невістки — Марії.

9-го лютого ц. р. митр. протоєрей М. Лящук відслужив урочисту панахиду за спокій душі покійної в церкві св. Софії (Чикаго) і попрощав її зворушливим словом.

Тлінні останки поховано в Баунд-Бруку, Нью Джерсі, 11-го лютого ц. р. Останню духовну обслугу уділив о. протоєрей С. Щадинський. Родину заступали: інж. О. Бойко та п. В. Безсонів із дружиною.

Покійна лишила в смутку родину — чоловіка, сина з невісткою та внучкою і доньку та зятя з унуками.

Я добре собі пригадую жертовну працю Покійної на фронті нашої Армії в районі Вапнярки в 1919 р. Хай же гостинна американська земля буде Покійній легкою.

О. Вишнівський

СУМНІ ВІСТКИ ІЗ СУВАЛЬЩИНИ

Від Побратима І. Толочного з Нью-Йорку ми одержали наступні сумні вістки про долю побратимів — Миколи Курси, Віктора Усенка і Андрія Халака, що в свій час перебували на Сувальщині (Польща):

Сотник Микола Курса — Сірожупанник. Захоплений червоними в Сувальщині 4 листопада 1944 року і вивезений на Сибір без суду. Суд відбувся майже через рік після арешту і засуджено його на 10 років до таборів примусової праці. Останньо його бачили в одному з таборів в 1953 році, але після цього слід за ним загинув. Спів'язні вірять у те, що він там у тундрах і загинув. До війни від 1924 року був членом громади в Плоцічно-Сувалки. Був Уповноваженим УЦК, а по-

тім, по заложенню Відділу УЦК, кількаразово був членом Управи Відділу.

Хорунжий Віктор Усенко — Сірожупанник. Останньо належав до 5-ої Херсонської дивізії. Член Відділу УЦК, а при німецькій окупації Польщі — член Філії УНО і її голова. Заарештований червоними дві години по заняттю Сувалок, так само без суду, був вивезений на Сибір. Не дочекавшись суду, 11 березня 1945 року помер у районі табору примусової праці Половінка.

Вояк Андрій Халак був також заарештований 4-го листопада 1944 року і вивезений, але помер у шпиталі, не доїхавши до Уралу.

НАШІ ЮВІЛЯТИ, НАШІ ПРИХИЛЬНИКИ, НАШ АКТИВ

БУНЧУЖНИЙ СЕМЕН КОТЛЯРЕВСЬКИЙ

Семен Котляревський
бунчужний Армії УНР.

Семен Маркович Котляревський народився 23-го травня 1886 року в Слов'янську на Україні. Служив у російській армії, а в 1917 році, коли почалася українізація військових частин, зголосився до гуртка Політичного Збройного Значіння ім. Шевченка в Слов'янську. В 1918 році перебував у частинах Українського Вільного Козацтва отамана Черниці, а пізніше перейшов до Куреня Смерти, який був сформований в м. Умані.

Вкінці 1918 року Семен Котляревський був відкомандирований по своїй спеціальності до панцерних частин «Вільна Україна», а згодом до панцерного потягу «Хортиця», де був машиністом.

В 1919 році С. Котляревський був відкомандирований до 5-ої Київської Дивізії. Брав участь у Зимовому Поході. В 1920 ро-

ці разом з іншими частинами Армії УНР перейшов Зруч і був інтернований в таборі Вадовіце, а пізніше перевезений до табору в Александрові-Куявському

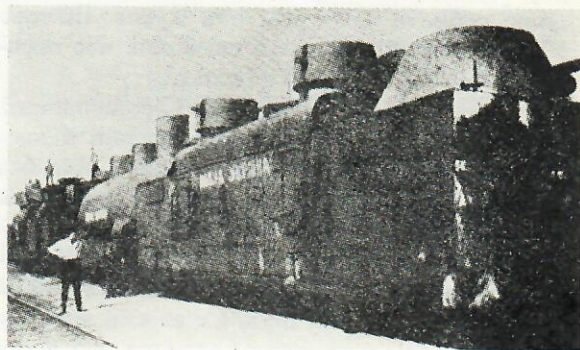
В 1921 році С. Котляревський брав участь у 2-му Зимовому Поході. По звільненні з табору інтернованих він виїхав до Торуня і там одружився. Діждався гарних і добрих діточок та в щасливому родинному житті проживає й до сьогоднішнього дня.

Семен Маркович Котляревський є нагороджений Залізним Хрестом за Зимовий Похід, Хрестом Симона Петлюри і Воєнним Хрестом.

В 1951 році С. Котляревський з родиною приїхав до Канади і тепер проживає в м. АУРОРА, Онтаріо, де має свій власний дім. Він є карним і дисциплінованим членом 5-ої Станції Союзу Бувших Українських Вояків у Торонті.

З нагоди його 77-ліття ми, вояки СБУВ, бажаємо нашому дорогому Побратимові кріпкого здоров'я і щасливо дочекатися Вільної, Самостійної Української Держави, за яку він боровся, не жалюючи свого молодого життя.

Сотник Д. Сачківський

Панцерний потяг
«Вільна Україна»

Фото сот. Л. Бачинського

Фрагмент з посвячення прапора Головної Управи СУВ. Етлінген,
9 травня 1948 року.

ПОВІДОМЛЕННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ "БЮЛЕТЕНЯ СБУВ"

На заклик Редакції підсилити видавничий фонд "Бюлетеня СБУВ", що був уміщений в ч. 12, переведено збірку пожертв в наступних місцевостях (дальший тяг):

В РОЧЕСТЕРІ збірку перевів побр. М. Білок, пожертви склали: По 2 дол. — М. Білок і В. Остапюк. По 1 дол. — А. Кіба, І. Лихнівський, М. Лучанко, М. Скиць, І. Грицик, І. Терега, Г. Важна, П. Стеценко, М. Цвіркун, І. Штепа, В. Пилипенко, Є. Красносольський, Ю. Оношко і А. Скібіцький.

У ВІННІПЕГУ збірку перевів О. Гудзяк, пожертви склали: По 5 дол. — О. Навроцький. По 3 дол.: О. Гудзяк (3.75), М. Боровський, Н. Сорочинський. По 2 дол.: І. Зельський. Д-р В. Черевик — 1.25 дол.

У ДЕНВЕРІ збірку перевів сот. П. Олексієнко, пожертви склали: По 3 дол. — М. Антоненко. По 2 дол. — П. Олексієнко, О. Завадович. По 1 дол. —

П. Махіна, С. Скиба, А. Ковальчук і о. прот. Діатолович.

У ВІНДСОРІ збірку перевів побр. М. Чаборек, пожертви склали: По 2 дол. — А. Гладчук, Д. Лихий. По 1 дол. — М. Чаборек, І. Рижак, Г. Кривяк, С. Сірий, В. Фургаль, М. Скороенький і С. Драбат.

В ЧІКАГО збірку перевів сот. Ю. Артюшенко, пожертви склали: По 5 дол. — Ю. Артюшенко і А. Пльонсак. По 2 дол. — М. Личик і Н. Горбач.

В КЕЛГАРАХ збірку перевів побр. Д. Гамонів, пожертви склали: По 3 дол. М. Ковальський. По 2 дол. — І. Макогоник. По 1 дол. — О. Шумилович, О. Кацшин, М. Гамонів, Д. Гамонів, І. Чернецький, П. Лисенко, І. Садовник, І. Сенків, Г. Цимбал, А. Поросюк, В. Лозовий, М. Ворон, Д. Кобильник, С. Андрусак, В. Різник, Є. Вишинський. По 0.50 дол. М. Гошуляк.

В часі від 15 грудня 1962 до 15 квітня 1963 року індивідуально на пресовий фонд "Бюлетеня СБУВ" пожертви склали:

КАНАДА:

І. Склярєнко — 20 дол., М. Гарась — 10 дол.

По 4 дол. — Д. Сачківський і С. Котлярєвський. По 3 дол. — Я. Редчук, К. Бризгун, В. Мулевич, А. Гладчук і Ф. Колісник. По 2 дол. — О. Шаруда. По 1 дол. — М. Іваненко, Н. Юсипчук, о. Т. Тріска, В. Мошинський.

НАДЗВИЧАЙНИЙ З'ЇЗД ЧЛЕНСТВА СБУВ

В днях 18 - 19 травня ц. р. у Торонті відбудеться Надзвичайний З'їзд членства СБУВ, завданням якого є присвятити увагу актуальним питанням як життя СБУВ, так і загально-ветеранського. В рамках З'їзду 19-го травня ц. р. 5-та Станиця СБУВ у Торонті улаштує урочисте відзначення 45-х роковин Відновлення Українських Збройних Сил. На академії головну доповідь виголосить полк. Володимир Кедровський, що був Головним Державним Інспектором Армії УНР. У мистецькій частині академії візьмуть участь Ансамбль Кобзарів ім. О. Вересая під мист. керівництвом П. Казанівського. Завданням академії є пригадати Українському Громадянству наш незабутній 1917-ий рік і віддати пошану Творцям Українських Збройних Сил і Українській славетній Армії.

Генеральна Управа розіслала до Управ Станиць відповідні передз'їздові інструкції з проханням подати їх до відома членству СБУВ.

США:

По 10 дол. — О. Козловський, М. Чернокошинський. По 8 дол. — М. Каплистий. По 5 дол. — Т. Наконечний, о. С. Магаліс. По 3 дол. — М. Петренко, І. Драбатий, І. Журжа, Н. Гарбар, А. Сулятицький, Ю. Сальський, Ю. Гончаренко. По 2 дол. — А. Зубенко, П. Мегик, Ю. Лукашук. По 1 дол.

В часі від 15 грудня 1962 до 15 квітня 1963 року передплату в сумі 2 дол. внесли:

КАНАДА:

М. Іваненко, Я. Редчук, Т. Витвицький, М. Ковальський, К. Бризгун, М. Зубчевський, С. Зинь, Р. Мельничук, П. Яцюга, В. Мулевич, С. Бігун (6 дол.), Л. Саїн, З. Шкурупій, І. Скляренко (5 дол.), М. Гарась (5 дол.), А. Гладчук, С. Костира (4 дол.), Ф. Колісник, Н. Юсипчук, О. Т. Тріска, І. Вараниця, П. Зубчинський, С. Вальдштайн, Бібліотека при Прав. Церкві в Келгарах, Й. Липка, І. Горішний, К. Захарчук, В. Мошинський, І. Довгаль.

США:

І. Лакуста, Ю. Артющенко, М. Лозовий (2.50), М. Каплистий, П. Проданьчук, В. Чекірда, М. Петренко, І. Драбатий, М. Крат, Ю. Ківерчук (4 дол.), І. Журжа, А. Миколаско, В. Костецький, І. Остро-

— І. Лакуста, П. Проданьчук, В. Чекірда. Ю. Ківерчук, Д. Лимаренко, А. Берегулька, пані Віра Блудимко, І. Гнойовий.

Усім жертводавцям складаємо сердечну подяку.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
"БЮЛЕТЕНЯ СБУВ"

вершенко, А. Даниленко, Ю. Лукашук, І. Коваль, М. Феценко-Чопівський (5 дол.), І. Розгін, П. Партикевич, Д. Лимаренко, Н. Горбач, А. Сулятицький, А. Берегулька, Д. Гурін, Ю. Сальський, В. Дяченко, Л. Єрмолаїв, Ю. Гончаренко, П. Олексієнко, М. Гікавий, М. Янів, А. Козловський, пані Тамара Петрів, О. Гнатюк, М. Антоненко, І. Гнойовий, пані Раїса Данилюк, Л. Гуменюк, Т. Лисенко, Л. Памасенко і І. Толочний (5 дол.).

ІНШІ КРАЇНИ:

АВСТРАЛІЯ: І. Базалицький — 2.40 дол., В. Демяненко — 3.60 дол., С. Бушгедт — 4.80. БЕЛЬГІЯ: Пані Побережнюк — 5 дол., М. Друкачук — 5. дол.

ФРАНЦІЯ: І. Вонарха-Варнак — 5 фр. фр. НІМЕЧЧИНА: І. Боровик — 2 дол. АРГЕНТИНА: В. Задонний — 6 дол. АВСТРІЯ: Л. Гаврик — 2. дол.

Занотуйте на цих листах і Ваші імена! "Бюлетень СБУВ" — це Ваш літопис, Ваша трибуна і Ваш контакт з Генеральною Управою СБУВ і зі світом. Користуйтеся ним і підтримуйте його!